

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ

ΤΜΗΜΑΤΑ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

14/11/2020

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΙ, Βιβλίο 3. Κεφάλαιο 74

Διαλιπούσης δ' ἡμέρας μάχη αὔθις γίνεται καὶ νικᾷ ὁ δῆμος χωρίων τε ἰσχύι καὶ πλήθει προύχων· αἶ τε γυναῖκες αὐτοῖς τολμηρῶς ξυνεπελάβοντο βάλλουσαι ἀπὸ τῶν οἰκιῶν τῷ κεράμῳ καὶ παρὰ φύσιν ὑπομένουσαι τὸν θόρυβον. Γενομένης δὲ τῆς τροπῆς περὶ δείλην ὄψιαν, δείσαντες οἱ ὀλίγοι μὴ αὐτοβοεῖ ὁ δῆμος τοῦ τε νεωρίου κρατήσειεν ἐπελθῶν καὶ σφᾶς διαφθείρειεν, ἐμπιπρᾶσι τὰς οἰκίας τὰς ἐν κύκλῳ τῆς ἀγορᾶς καὶ τὰς ξυνοικίας, ὅπως μὴ ἦ ἔφοδος, φειδόμενοι οὔτε οἰκείας οὔτε ἀλλοτρίας, ὥστε καὶ χρήματα πολλὰ ἐμπόρων κατεκαύθη καὶ ἡ πόλις ἐκινδύνευσε πᾶσα διαφθαρῆναι, εἰ ἄνεμος ἐπεγένετο τῇ φλογὶ ἐπίφορος ἐς αὐτήν. Καὶ οἱ μὲν παυσάμενοι τῆς μάχης ὡς ἐκάτεροι ἠσυχάσαντες τὴν νύκτα ἐν φυλακῇ ἦσαν· καὶ ἡ Κορινθία ναῦς τοῦ δήμου κεκρατηκός ὑπεξανήγετο, καὶ τῶν ἐπικούρων οἱ πολλοὶ ἐς τὴν ἡπειρον λαθόντες διεκομίσθησαν.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ-ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. **Γενομένης δὲ τῆς τροπῆς... διεκομίσθησαν.**: Να μεταφράσετε το απόσπασμα που σας δόθηκε στα νέα ελληνικά.

Μονάδες 30

2. **α.** Ο Θουκυδίδης στο ιστορικό του ἔργο παρουσιάζει τα γεγονότα με σχέση αιτίου-αιτιατού (: αποτελέσματος). Να καταγράψετε και να σχολιάσετε τα αποτελέσματα που επέφερε η δράση των γυναικῶν, λαμβάνοντας υπόψη σας το αρχαίο κείμενο. Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με συγκεκριμένες αναφορές.

Μονάδες 15

- β. ὑπεξανήγετο, λαθόντες** : Σε ποιους αναφέρονται οι παραπάνω τύποι; Τι θέλει να καταδείξει ο ιστορικός με τις συγκεκριμένες γλωσσικές επιλογές;

Μονάδες 15

- γ. ἐμπιπρᾶσι**: Ποιοι προέβησαν στην συγκεκριμένη ενέργεια και για ποιους λόγους; Πώς θα τους χαρακτηρίζατε και γιατί;

Μονάδες 10

3. α. ναῦς: Να μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιό σας συμπληρωμένο με τους κατάλληλους τύπους του ουσιαστικού που σας δόθηκε:

γενική ενικού	δοτική ενικού	κλητική ενικού	δοτική πληθυντικού	αιτιατική πληθυντικού

Μονάδες 5

- β. γίνεται, έπελθών: Να μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιό σας συμπληρωμένο με τους κατάλληλους τύπους του **αορίστου β'** (στη φωνή που βρίσκονται οι τύποι που σας δίνονται).

β' ενικό πρόσωπο οριστικής	γ' πληθυντικό πρόσωπο οριστικής	α' ενικό πρόσωπο υποτακτικής	β' ενικό πρόσωπο προστακτικής	απαρέμφατο

Μονάδες 5

4. Να γράψετε το αντικείμενο/τα αντικείμενα των υπογραμμισμένων τύπων:

- i. αἷ τε γυναῖκες αὐτοῖς τολμηρῶς ξυνεπελάβοντο βάλλουσαι ἀπὸ τῶν οἰκιῶν τῶν κεράμῳ καὶ παρὰ φύσιν ὑπομένουσαι τὸν θόρυβον
- ii. μὴ αὐτοβοεῖ ὁ δῆμος τοῦ τε νεωρίου κρατήσειεν έπελθῶν καὶ σφᾶς διαφθείρειεν
- iii. έμπιπρᾶσι τὰς οἰκίας τὰς ἐν κύκλῳ τῆς ἀγορᾶς
- iv. Καὶ οἱ μὲν παυσάμενοι τῆς μάχης ὡς ἐκάτεροι ἡσυχάσαντες τὴν νύκτα ἐν φυλακῇ ἦσαν

Μονάδες 10

5. α. κρατήσειεν: Να σχηματίσετε μία παράγωγη λέξη της νέας ελληνικής, απλή ή σύνθετη, με καθεμιά από τις καταλήξεις που σας δίνονται:

- -ικός
- -ος
- -εια
- -αιός

Μονάδες 4

- β. έλλειμμα, γονίδιο, λήψη, έγκαυμα, φθορά, ανάγωγος: Να εντοπίσετε στο αρχαίο κείμενο έναν τύπο που συγγενεύει ετυμολογικά με καθεμιά από τις λέξεις που σας δόθηκαν.

Μονάδες 6

Σας ευχόμαστε επιτυχία!